

© 1858.

IGAVIKU

KOIDIKUL

NOORTE - TOIMKONNA TEGEVUS SÕNAS JA ARVUS

Alates 1923. aastast, mil määrati kindlaks noorte iga teispäevaõhtused koosolekud, oleme seda võimalust kasutanud suurima truudusega läbi aasta kuni käesoleva 1938. aastani. See 15-aasta pikkune ajavahemik on siis kinkinud meile noortele koosistumiseks kaugelt enam kui 750 õhtut ühes 1125 tulusa õppetunniga. Kuigi noortel on nii-öelda tuhat tööd kodus, koolis, ametis, koguduses, laulu- ja muusikakoorides, on enamik siiski osanud säästa aega noorte kokkutulemistele jaoks. See on olnud neile niisama tähtis kui kalale vesi või lillele päike. Pole kuidagi kujutletav, et meie, uskliknoored, täis elutuld, ja teotsemistahet, ei tuleks enam omavahel kokku. See oleks võimatu. Kas see pole tõesti tähtis, 750 korda kohata kalleid kaasnoori ning sama palju kordi suruda neile eluteel tervituseks käti! 750 korda laulda ühiselt koos nooruse ülimes võimsuses usu laule, nagu: „Nooruse ilu, kaunima elu“ või „Rind on täis rõõmu, päike südames“. Siis samad sajad korrad laskuda ühiste raskustega, muredega, kiusatustega, soovidega ja igatsustega põlvedele Issanda palge ette, kes on öelnud: „Paluge ja võtke!“ Need on olnud harukordselt tulusad võtmise võimalused. Või need 1125 tundi, istudes oma juhatajate ja tegelaste jalge ees? — Ei need pole visatud vette. Üle tuhande tunni kuulata kõnesid, milledes iga lause on varustatud elutules proovitud pitserimärgiga, referaate ja igasugu sisurikkaid ettekandeid ning elulugusid kustumata kuulusega inimestest misjonipõllult. See on kõik avardanud meie vaatepiiri ning rikastanud tundmist, teadmiste ja mõistete tagavarasid. Või rabades lahti end hetkekski elu kirevast ja hallist argipäevasusest ja avada ühiselt teistega oma hing elusõnale. Mis oleks tolega võrdne? Ehk kui Jumal oma sõna ja vaimu läbi on teinud meid teadlikuks meie puudustes ja nõrkustes ning pannud oma isaliku sõrme kusagil hingesopis asetsevale kurjusele, patule, rumalusele või pahele, siis on see olnud meile seismine ei halastuseta kohtuniku, vaid kaastundliku arsti ees. Siia lisaks võime mainida, et peaaegu tuhandel juhul on koosoleku lõpul jäänud meie silme ette vaid üksipäinis Jeesus, nagu apostlitel muutmiseäiel. See on kindlasti ühele elualgavale jumalalapsele olnud suurimaks elamuseks. Peale eelöeldu, oleme võinud jälgida teatud liikumisi ning üritusi ja tõikasid ajaloo arengus. Samuti pole meie unustusehõlma jätnud meie armast kodumaad Eesti pinnal. Selle saatuse on meie saatuse. Viimase kannatused ja rõõmud on ka meie omad. Ehkki oleme usklikud, siiski oleme alles siin ning Jumala tahtel peame teadma ja täitma oma kohustusi. Nii õpetab Piibel. Tollest põhimõttest on siis kogudusevanem meid

noori tutvustanud teatud tähelepanuväärivate sündmustega Eesti maa ja rahva ajaloos. Lõpuks oleme võinud tavalise piiblitunni tulemuseks ka leida endi seas üht või teist juhuslikult külla tulnud noort, kes pisarsilmil on otsustanud oma elu anda Issandale.

Peale selle oleme veel viljakalt töötanud järgmisel viisil. Iga sügisest kuni kevadeni oleme teatud pühapäeva õhtutel korraldanud mitmesuguseid teemakoosolekuid suurele rahvarikkale kuulajaskonnale. Jõuluõhtuid, kursuslikke ja konverentsikoosolekuid. Toimkonna liikmete perekondliku õhkkonna süvendamiseks ja säilitamiseks on kaasa mõjunud ununemata kallid laupäeva-õhtused nn. perekonnaõhtud. Seal oleme pidulikult võtnud vastu uusi liikmeid toimkonda ning samuti saatnud vanusepiiri ületanud noori ära. Talveti on vabamad noored olnud usinad koonduma pühapäevase koosoleku järele kuhugi vaiksesse ruumi ühispalvele. Ka seal on tulnud ette pöördumisi.

1923. a. asutatud noortekoondis algas oma teotsemist umbes 20 liikmega. Kõik nad olid enamuses üle 25 eluaasta.

Praegu kuulub toimkonda 102 liiget. Senise korra järele pääseksid usklikukssaanud noored, alates 15 aastast kuni 29-a. vanuseni toimkonna liikmeks. Vanusepiir on 30 aastat. Selle arvu saavutanu langeb toimkonna koosseisust välja. Nii pole kunagi nooremate-vanemate vahelist kontrasti. Vanuse aastarvud reguleerivad siis toda asjakäiku kella täpsusega. Ühed taganevad, teised aina tulevad. Et nimistu on näidanud pidevalt tõusu, siis tõendab see seda, et juurdevool on äravoolust palju jõulisem. Toimkonna pilt kujutab siis uskliknoori, kellede vanaduse tase kõigub 18—27 eluaastate vahel. Seni pole toimkonnas olnud eelistatuid ega kõrvalejätuid, vaid kõik on leidnud ühesugust käitlemist. Iseasi on eksinutega ja rikutud noortega, kes on vajanud enda iseloomule vastavaid ravivahendeid.

Juunioride ja piibliklassi noored on hoitud noortetoimkonnast lahus. Need on omaette tegevusharud.

Viimase 15 a. jooksul on toimkonnast kõrvaldatud ja eemale jäänud üle 50 noore. Nende usuilise huvi sihiks polnud siiski Kristus ja Tema riik, vaid miski muu. Vaimuliku elu vahetus ilmlikuma vastu pole olnud neile mitmele kuigi tulus. See on toimunud liiga kalli juurdemaksuga.

Üle 60 noore on oma vanuspiiri ületamise tõttu siirdunud koguduse pinnale ning teotsevad seal. Praeguse toimkonna liikmete arvust kuulub 68% noori kohalikku vabakogudusse.

Joh. Laks.

© 1858.

117751

IGAVIKU KOIDIKUL

NOVEMBER 1938

TALLINNA IMMAANUELI VABAUSUUHINGU NOORTE TOIMKONNA 20. A. JUUBELIALBUM

H. L. Marley

Juubeldavaile noorile

Noored, on tõesti hea, et kesk elu argipäevasust meid üllatavad juubeli- ja rõõmupäevad. On hea, et vahel meid lubatakse tõsta pilk hetkel käsil olevalt töölt ja teelt, et rõõmustleda juba tehtud tööst ja käidud teest. On hea, et meid vahel pannakse seisatuma, et vallanduksid helisema südame sügavamad rõõmuhelid.

Juubelipäevad on siis rõõmupäevad, kui nad muutuvad Jumala imede vaatluspäeviks. Iga tõsiusuline töökorraldus on lausa Jumala imede kogum. On hea kord maha istuda, et vaadelda Jumala kätt ja armu töös, milles ise kaasa töötatakse ja kaasa elatakse, sest alles siis asub südamesse õige juubeli-meeleolu. Ka Immaanueli kiriku noorte-toimkonna ajaloolises ülevaates leiame ilmselt Jumala kätt ja armu ses töös, ning see teeb meid juubeldavaks rahvaks.

Juubelipäevad on seepärast ka usku kinnitavad päevad. Usuimed möödunud päevadel kasvatavad me usku olevikus. Usk, tõeline usk, toob aga rõõmsat lootust ja julget sammumist, tiivustades meid suuremaile ülesandeile ja elamusile usu maailmas. Seega saavad juubelipäevad seesmise kasvamise päevadeks.

Juubelipäevad on ühtlasi ka tööriistade vaatlemise päevad. Nii kergesti unustame rõõmustuda nende üle, keda Issand on meile andnud möödunud aastate jooksul töö ellukutsumiseks ja edasiviimiseks. See aga pole õige, sest Piibel ütleb: „Mõelge oma juhatajaile, kes teile Jumala sõna rääkinud, pange tähele nende eluviisi otsa ja käige nende usu järele“ (Heebr. 13, 7). Kuis täitub me süda tänutundega ja juubeli-meeleoluga, kui mõtleme kõigile neile, kes meie noorsoo-töös oma elu ja sõnaga on kaasa töötanud ja meile virgutuseks ja eeskujuks olnud, kes meie tööle ta sügav-usulise iseloomu andnud. Need on olnud meile kink Issandalt.

Juubelipäevad on päevad, mil tõsisenesekriitikas vaatleme käidud teed. Möödunud päevade reas ei leia meie mitte üksnes Jumala aulist kätt, vaid ka inimese saamatuse tunnuseid. See sunnib meid päid alla laskma ja sügavalt ohkama. On süüd, on puudujääki. Kuid meie tahame õppida möödunud aegade vigadest seda, kuidas mitte ei pea toimima, et hoiduda neid kordamast.

Juubelipäevad viivad meid ka meie seniste suundade ja viiside läbikatsumisele. Eriti just noortetöös kerkivad päevakorrale uued suunad ja uued tööviisid, mis sunnivad meidki neis küsimusis seisukohta võtma. Meie ei taha küll olla puupäiselt vanavaatelised, kes kõiges uues alati ja ikka aiva paha ja kurja näevad, vaid tahame meelsasti õppida seal, kus õppida on, kuid meie tõsine pühitsuslik põhi-laad ja usk kogu Piiblisse jäägu meie noortele põhivarana kindlasti alles. Kerge tööviis võib ainult kergeid usklikke sünnitada, seepärast „sõudke sügavasse kohta!“ Samuti jäägu meile pühaks ka tihedam koossammumine kogudusega, nagu see seni on olnud. Noored koguduseta on kui lapsed koduta.

K. D. Marley,
noorte-toimkonna asutaja

noortetegevuse rajaja

Joh. Laks,
noorte-toimkonna nüüdne juht

Juubelipäevad asetavad meie silme ette ka uued tähised. Olemasolevad jumalikud ülesanded omandavad uue intensiivsuse ja elevuse, kuna uued aulised eesmärgid hüüavad üles tööle ja usutegudele. Seal on hingede päästmise töö ja isiklik tunnistamine. Siin on veel palju saavutada. Eesmärgiks on ka tihedam koostöö teiste vabakoguduste noortega, mis peaks hargnema ülemaalseks koondiseks. Kui kaunis oleks ka see, kui noored ühiselt saaksid anetisse panna noorte sekretäri. See ei tohiks olla ülejõu. Ja miks ei peaks noored ka vahete-vahel oma ajakirja välja andma või mõne „Evang. Kristlase“ numbri kujundama noorte erinumbriks. Meil on ju hulk andekaid noori kirjanduse alal. Hädavajalik oleks ka noorte puhkekodu ning noorsookohane kirjandus. Ühisjoul ja nõul oleks siin mõnda ära teha.

Juubeliaasta peaks, noored, teie ridades süütama tuld uuteks usuimedeks ja võidurikkaks edasiminekuks. Teie ees on suured ülesanded, mis ootavad just teid. Iga üksikut vajab viinamäe-Issand. Ära kauem enam seisa turu ääres, vaid tule sinagi noorte ridadesse tööle. Töö Issandas aga ei ole mitte tühine!

JOH. LAKS

MINEVIKU TAUSTALT

Evangeeliumi Kristlaste Vabakoguduse põuest vupsatusid esile aina uued alged ja püres usulise liikumise arendajate noorte üritused. Kõikjal nähti esirinnas ajavaimust eneseteadvusele ärkamine kuulub aja haaratud nooremaid inng erksahingelisi järku, mil maailmasõja positiivse tule elemente. Ei kellegi käsul oli äkki jalul komusena puhkes suur revolutsioon tolleaegse valitseva režiimi vastu. Mere mängleva Arvult oli too siiski praegusest vaid 25%, lainena rullus muude seas võimas vabadusevoog ka üle meie kodumaa. Aastasada kümneid kestnud harjumused, vormid ning viisid visati nagu iganenud praht prügimäele.

Teiste seas oli saabunud ka seni surutud usklikkonnale üle ootuste uus, avar ja tuhandete võimaluste ajastu. Nagu maa-

loomulik, et sellised vapustavad sõnad pa-

*Taimi Kokamägi,
usklik-üliõpilasühingu
esinaine Tartus*

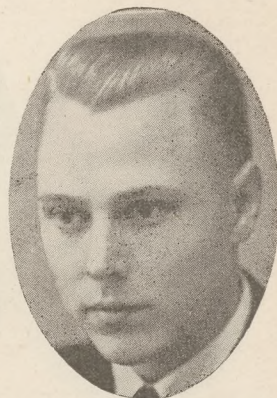
*Hilda Päärson,
noorte-toimkonna
endine kirjatöimeataja*

nid tunglema tegevust ihkava noortevere. Kirjeldamatud olid need vabaduse-laste rindapaisutavad soovid ja tunded. Asjasse klammerduti erilise vaimustusega ning sõnadest sündisid teod. Tallinna Sinise Risti juures algas vilgas noorte organiseerimine vastavalt Ameerika usulise liikumise isa dr. Clark'i poolt rajatud CE-nimelise organisatsiooni põhimäärustele. Sama orientatsiooni võtsid omaks ka mõned teised Tallinna kogudused. Põnevus noorte suhtes üha suurenes. Nagu unest virgudes sügasisid oma silmi ka muidu nii targu tegeleva ja tasakaaluka Vabakoguduse nooremad liikmed: „Aga kuidas jääb meiega, milline suund on meie oma?“ Oletati: et koguduses nii vähe noori usklikke, see tulla sellest, et noortele ei osutata küllalt tähelepanu. Seda puudust oleks võimalik kõrvaldada sel viisil, kui noored asetataks rohkem eesõigustatud olukorda. Selline põhimõtteline seisukoht oli noorte arvates hädavajalik. Ka oli teisigi põhjusi. Poolkogemata ja pisi-tasa hakkasidki noored enda algatusel kogunema selleaegse lastevarjupaiga juhataja õde Adele Karunga eluruumis. See oli 1918. a. sügispoolikul. Õde Adele oli enda varjulas võrsuvate noorte tütarlaste tuleviku tõttu üks aktiivsemaid noorte eestvõitlejaid. Lisaks eelmisele oli ta veel lasterohke pühapäevakooli juhataja, kus arenes jällegi omaette uus põlv. Muidugi olid siin pinge põhjuseks usklikukssaanud noored. Neis algaegsetes omavahelistes koosolekutes ei tegeldud veel organisatsiooniliste kü-

simustega, vaid piirduti peamiselt Püha-kirjasse süvenemisega ning palveosadusega. Mõned aastad hiljem, kui välismaal vastava ettevalmistuse saanud noor vend K. L. Marley oli tõusnud ülemaalse noorte CE Liidu etteotsa, muutus too küsimus akuutseks. Et kohalikus koguduses puudus noorteühing ning seda ei kavatsatud teha ka lähemas tulevikus, oli tingitud ühest, kuid küllaltki kaaluvast mehest, kelle südames oli sündinud paljudele arusaamatu Vabakogudus. Tolleaegne sirgjooneline, ettenägelik ning konservatiivse mõtlemisviisiga kogudusevanem E. L. oli endale ülesandeks seadnud väga väärrika eesmärgi. Tema soov oli see, et Vabakogudus peab saama kõikide olemasolevate vahenditega arendatud tugevaks, ühemeeliseks ning terviklikuks jumalariigitööks. Seda nõuda Vabakoguduse eriline põhimõte ning südametunnistuse-vabadus teatud dogmaatilises tõekspidamises. Tolle suure sihi saavutamine vajavat äärmist kokkukuuluvust ning vanade ja noortevahelist koosminemist ja ühist tööd. Kõik kavatsused, mis tõendaksid selle poole suundumist või killustaksid vajalikkude ühistunnet, tuleksid eranditult kõrvaldada. Uus laiaulatusliku tegevuskavaga ning omaette keskusse kuuluv noorteühing, mis peaks teotsema väljaspool kogudust antud juhtnööride järgi, ei suudaks ka parima tahtmise puhul küllaldaselt respektierida koguduse soove. Selline iseseisev ning omaette põhikirjaga noortekoondis kasu asemele vaid kahjus-

*Heinrich Leesme,
noorte-toimkonna
endine juhi abi*

*Rein Ruutsoo,
evangelist*

taks Vabakoguduse eri nõuetele rajatud tegevust. Nagu hiljem selgus, puudus CE tegelastel ka väiksemgi arusaamine Vabakoguduse tegevusest ning olemasolu vajadusest. Etteaimatud kõrvalekaldumine oleks olnud selleaegse ideoloogia tõttu loogilisemaks tulemuseks. Vastuvaidlemata tõde on see, et noored omavad võrratut vaimustust, mida tuleb hinnata väärikalt. Kuid sama kindel on ka see, et noortel sageli puuduvad garanteeritavad kogemused ning eluõpped. Noored jätkasid kord algatatud kokkutulemisi — mis sest et puudus väga ihaldatud noorteühing ning särav CE-rinnamärk. Koondumise ajaks oli iga kolmapäeva õhtu kell 7. Mis puutub vaimulikku õhkkonda, siis oli see eeskujulikult piiblik ja pühitsuslik. Omavahelises käitlemises olid noored äärmiselt korrekt- sed ja pühad. Jumala Vaim erilisel viisil tegi ülesehitavat tööd. Mõned pärastised koguduse nimekamad tegelased said neis noorte koosviibimistes enda elule suu- määravaid kogemusi ja kutseid.

Hiljem tuli kogud isevaran noortele se- davõrd vastu, et laskis 16. dets. 1921. a. koguduse peakoosolekul valida nn. noorte komisjoni, kuhu kuulusid vennad Rotman, Klinker, Aguraijuja, J. Grünberg ja Liik ning mõned õed. See komisjon pidi lahenda- dama tolle kibeleva küsimuse lõplikult. Kahjuks osutus komisjon aga oma struk- tuurilt veidi nigelaks ega suutnud seetõttu korda saata midagi mainimisväärilist. Tu-

lemus oli selline, et noortetöö-huviline ten- dents rauges.

Kui Vabakogudus 1923. a. sündmuste tõttu alustas V. Kompassi tän. nr. 14 uut ja ununematut hoogsat tegevust, siis muu- de hulgas ka tõstus esile seni lahendamatu noorsoo tegevuse küsimus. Nii pääsesid noored kord ometi ka tuleliinile.

Sama aasta novembrikuus asutati CE ühing, mille juhiks sai v. A. Uuemõis ja kirjatoimetajaks õ. Maria Lepp ning laeku- riks õ. Helene Veinberg. Nüüd olid noored palju vaguramad, kui 3—4 aastat varem. Endine heledavärviline iseklus oli sootu tumedam, sest noor vend K. L. Marley pol- nud enam ülemaalise CE keskuse tegelane üksi, vaid ka vastutav Vabakoguduse va- nem. Noored ei üritanud enam eestkätt nii väga oma ühingu eesmäärke, vaid raken- dusid täie intensiivsusega kohaliku kogu- duse töösse. Näiteks rajati noorte raama- tukogu, levitati kirjandust, samuti koos- tati keelpillikoor ning tehti siin ja seal palju loovat tööd. Ühingusse kuulus 33 liiget. Lakside elukorteril peal asetsevas ruumis toimus igal teisipäeva õhtul vilgas noorte tegevus. Läbi avatud akende kajas kogu ümbrusele võimas vaimulik laul. Oli juhtu- meid, et elanikud avasid omagi aknad ning tänavatel kõndijad peatusid, haaratud võimsast lauluvõlust. Kord tulid mõned noormehed üles ruumi ning olid imestu- nud, nähes sellist hulka uskliknoori, kellede laul oli neid paelunud tänaval. Menukas

Selma Leesme,
juunioride-grupi endine
juhataja

Ella Rahu,
juunioride-grupi
nüüdne juhataja

noorte tegevus arendas siiski mõningaid jooni, mis polnud CE liidu ja koguduse vahel küllaldaselt kooskõlas. Kogudus oli muutunud vahepeal sedavõrd jõuliseks ning vajas, et kõik tema tööorganid seisakdis kogudusevanema käsutuses ning teostaksid oma ülesandeid Vabakoguduse sihtide saavutamiseks. Tolle veende põhjal vabanesid noored 1926.—1927. a. vahemikus oma teed läinud noorte koondiste keskusest. Töö jätkamiseks reorganiseeriti ühingu koguduse noortetoimkond, mis funktsioneeris ainult kogudusevanema juhiste järgi. Sellest peale pole enam koguduse ega noorte vahel tulnud iial erinevaid vaateid. Seni on noored täitnud rahuldustundega neile määratud osa ning töö on mitmeti andnud tõhusaid tulemusi.

Et Vabakoguduses leidub silmatorkavalt rohkesti noori, tuleb igatahes märkida suurelt osalt noortetoimkonna arvele.

MERE JA MÄNDIDE KOHINAS

T. PÄRNA

Kui valkjad pilverünkad laisalt liuglesid õhtuses taevas, kus sädelema löi mõni üksik täht ja kui küla uinus tumedaisse öövarjusesse, siis veel hilisõhtul jooksin läbi kastest märja rohu mererannale, kus tuulepuhangutest salapäraselt kohises meri, ja kõrged männid seisis mere kaldal nagu tardunud kujud. Kas küll pühas hardumuses nad seisis, mil neilegi oli püha see hetk, mil inimlaps igatses rahu järele?...

Mis oli see, mille järele hing igatses, ei teadnud ma. Ei mõistnud, millest kõneles ääretu meri mida tahtsid öelda need rulluvad lained seal valkjaskollasel mereliival. Mis olid need helid tuulepuhangutes ja linnuparve tiibade kohinas, kust kostus nagu midagi kurjakuulutavat tulevikus.

Miks on niipalju mõistatuslikku selles ilusas looduses, ei teadnud ma, kuid see salapärasus tõmbas mind oma rüppe. Nii ma veetsin õhtuid mererannal istudes lainetest pleekinud kivil, kuni pisaraist niiskeks läks pale, ja taas tõusin, et vabaneda looduse kütkestavast mõjust.

Möödus aastaid, möödus kuldne lapsepõli.

Kaugele jäid männid ja mererannad. Rahulikku metsamühinat asendas kärarikas elu argipäevasus, milles võisin tihti kurdiks jääda oma seesmisele kisendavale häälele. Ent rahu — see oli siiski must kaugel. Milleks ma elan? Millal olen õnnelik? Need olid alalised küsimused, mis peletasid rahu. Seltskonnas, kus teised olid lõbusad, irvitas mulle taas vastu see küsimus, tahtsin olla ka rõõmus, kuid rõõmust võisin olla vaid näitleja, kes aga kuigi osavalt ei esitanud oma osa. Ei võinud lõplik õnn olla ka armastuses, ei rikkuses ega aus. Nägin tumedaid pilvi kerkimas ka sellegi õnne üle, siis kui kaduviku rändur astub viimaseid radu, ja ees pole enam ühtegi silda.

On hilissügis. Põhjatul kihutab koltunud lehti tänavatel. Muist neist on sõtkunud mudasse, kust ei kisu neid ükski vägi

Meeta Rostok,
noorte-toimkonna
endine laekur

Ellie Rohla,
pähapäevakoolis
grupi juhataja

enam lahti, ei tuul ega tormgi... Nagu mudasse sõtkutud leht, mida ükski enam lahti ei päästa, ja kelle südant ükski maine rõõm ega õnn ei võinud trööstida, seisin keset sügishallust, kisendades Jumala poole. Olin ma seda ju ennegi teinud, Jumalalt nagu paika palunud oma vana elu paikamiseks. Kuid õige õnn tuli alles siis, kui maised väärtused kõik langesid mu silmis ja jäi vaid üks palve: Jumal, loo mind uueks. Siis alles hakkas hõiskama see endine rõõmuvaene süda, ja ma võisin julgusega tunnistada, et on olemas rahu ja rõõm, mis ületab kõik maised õnned. Seda ma igatsesin; kaua otsisin. Nüüd olin selle omandanud, saades aulise ülevaltsünni kaudu jumalalapse tunnistuse. Kui nüüd see süda, mis pidi juubeldama õnnest, oli veel kurb, siis küll sellal, kui ta taas hakkas hindama väärtusi, mis olid maised ja madalad. Kuid õnnest, mida Jeesus tõi, ei saa mul iialgi enam olla puudu. Ka siis, kui ma käin surmavarju-orus, ei karda ma kurb, sest Sina oled minuga.

Ära mine minust mööda

Harri Vimson

Ah, siiski... siiskil! oli kord... Ei ise, ega ka keegi teine saa tühistada hingest mälestusi möödunud ilusamast, õilsamast ajast! Nii puhas oli siis süda! Ma ei rääkinud kaksipidi, ei mõelnud halba teistest, ka mitte siis, kui oli seks õigus, vaid pigemini kõnelesin sellest Isale. Kõik inimesed

olid nii hääd. Ka temale — jah, temalegi sain ma andestada, kes tegi mulle vaid valul! Rõõmuakord hingekandlel ei vaikinud iial. Sageli oli see mu huulil: „Mul on hea, hea Jeesuses...“ Kui magus oli Ta Sõna. Alati mind keegi Nägematu juhatas. Hoiatas, kõndis mu kõrval, valvas, kui mina uinusin — seda kõike võisin kogeda, see oli mulle täiesti selge. Lihtsalt tulvil oli hing õnnest, sest ma endas tähtsuseta, nõrk tütarlaps olin taevase Kuninga laps, Jeesuse Kristuse pruut.

See kõik oli minevikus, ei enam praegu...

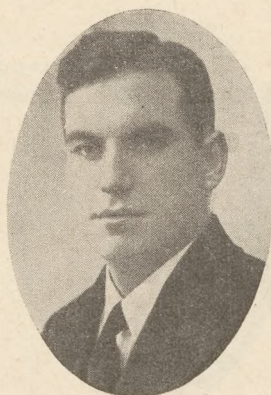
Agas milleks siis õieti kõik selline unistamine? Kuidas ma jäin täna siia koju nii üksinda? Hinges ajab taga üks vastuseta küsimus teist; ometigi on ju täna pühapäev ja võiksin olla palju rõõmsam ja õnnelikum kusagil mujal. Näiteks oleksin ma võinud minna — kuhu? Noh järsku ma ei tea! ... Siis tuli mu ellu see juhus, jah just seesama! Juba taas need mõtted — aga kuhu neid siiski heita? Süda algul küll nii valutab, kas ma küll salaja üksinda ei nutnud, aga kunagi ei näidanud ma oma pisaraid teistele. Ikka püüdsin olla kangelaslik ja kas küll trotslik, see oligi üks mu elu õnnetuse põhjusist. Lootsin, et tulen ise endaga toime ega sellega pole nii kiiret, eks näeb, kuidas asjad kujunevad. Varsti süda ei valutanudki enam nii väga, polnud kunagi aega lugeda Elusõna. Sai ilma palvetagi läbi ja noh, kus sa kõik ikka nii saad! Püüdnud oli minna koosolekule, kartsin küsimust: miks oled sa nii kurb?, kuigi ise püüdsin teha kõige loomulikumat uskliku nägu.

Nüüd on kõik nii tavaline, tuntud, midagi pole uut, ei paku huvi, pole püha. Ehk tuleb kunagi midagi „erilist“, eks näeb! Hukka minna ka ei taha... Tõsi küll, lugedes ajalehte ja arvestades käesoleva aja

Endel Siitam,
noorte-toimkonna
kirjatoimetaja

Harri Vimson,
noorte-toimkonna
juhi abi

kõrget pinget ja kui vaid hetkeks seisatub mõte tuleviku küsimuste ees — süda väriseb! Mis küll saab?! Endale küll ei saa salata, kuigi teistele — kui Jeesus ilmub, jään maha. Ja mis siis?...

Poleks ma mitte ise liikmekaarti tagasi saanud; aga siiski mind oleks nimekirjast maha kustutatud, kui usust äralangenut. Jah, see ongi mu õige nimi! — Milleks kõik see targutamine ja lootusetult mõtte vaevamine, kui ometigi ma tean, kus on ainus asja lahendus. See on sõltuv minust, kas ma tahan või mitte, vähemalt praegu! Varem olin alati pühapäeva õhtutel sellel ajal kas koosolekus või haiglas laulmas ja mängimas Jeesuse armastusest, nii imelisest. Kui õnnis oli paluda teistega Kristuse risti all! Küll oli see ilus aeg ja nüüd? ... Miks ma lubasin seda asja seekord enda elus, miks ma ei valvanud ja miks ma seda kohe ei toonud risti alla! Miks ja veel kord miks? Nüüd olen valude tallermaaks! ...

Aga mis siis, kui ma täna läheksin koosolekule? Mis kell on? Kuus. Veerand seitse saan kirikusse, umbes pool seitse lõpeb koosolek, kas tasub? Aga ega mul koduski pole parem kurvastuda, jah ma lähen! Seal siiski on ... Teel heliseb kõrvus vaid üks lause: seal siiski on parem, on su kodu!

Kirik tulvil. Uksehoidja tunneb mind, tervitab, vastan külmalt. Pean jääma ukse alla seisma, pole paremat kohta. Laval istub mängukoor, millises minagi varemalt teotsesin. Midagi sees keeb, mälestused, tunded ja see vana tuntud Hää! just nagu midagi räägiks. Sama vend, kelle kaudu tulim esmakordselt eestpalvele, kõneleb ka praegu. Nähtavasti on tal tekstiks piiblis esitatud suitsev taht, mida Issand lubab uuesti südata. Täna kõneleb ta nii erilise südamesoojusega, Jumala väes ja toonitab

armastust, mis hoovab Kolgata ristist. Ei jäänud kahjuks meelde palju sõnu, ma ei tea, kas ta mind märkas, siiski iga viimasegi täht oli öeldud mulle! Juba teebki kõneleja lõpu, kutsub kõiki, eriti suitsevaid hingetahte, laskma end süüdata täna õhtul uuesti elutulest. See on mu suitsevale tahile otsekui ämbri täis vett!

Lõpeb kõne ja jäädakse palvesse. Palve ajal ei kuule ma paluja venna häältkki mitte, vaid kogu aeg palub minus tasane hää! „Mu laps, sa oled siiski minu! Ma surin sinu eest ... Kõik su eksitused olen unustanud, need on juba andestatud. Saad tagasi rahu, rõõmu, kaotatud lapseseisuse. Lase ennast Jumalaga ära lepitada!“ Palve lõppedes lauldakse südamest ja hoogsalt: „Ära mine minust mööda, armas Jeesuke, võta minu palvet kuulda nüüd ja alati ...“ Ma ei saa laulda, kuigi soovin, kogu aeg neelan ja pühin pisaraid. Juba viimase salmi laulmise ajal poeb inimeste vahelt läbi minu sihis noor õde, kellega ma varemalt mitugi korda ühes põlvitasin. Mu süda kihvatab, sest ma tean, mida ta küsib! Kas nüüd või mitte kunagi! Ütlen: üks teine kord! Millal? Puiklen vastu — kellele? Süüdistan teisi — kas teeb see mind õndsaks? Mida ütlevad teised — mida ütlen mina kohtupäeval? Lähen minema — kuhu? Kõik need küsimused ja vastused läbivad mu hinge kui välk. Seal seisatub noor õde mu ees, pigistab soojalt, kahe käega mu värisevat kätt ja küsib õrnalt:

„Eks ole, täna sa ju tuled koju tagasi?“

„Jah, ma tulen!“ oli mu nõrk vastus. Samal hetkel oleks otsekui leegion kurje vaimu laskunud mu kallale ja karjunud: „Mitte veel! Jäta järele, sa langed hullemini, pole armu, need sul vaid tunded!“ — — — Mind aga tõmbab verine Kolgata Jeesus! ...

Linda Paljasmaa,
noorte „tädi“ ja pere-
naine

Amalie Järv,
pühapäevakooli
lastekoori juht

Kuulen, et veel korratakse ja lauldakse: „Ära mine minust mööda...“ ja näen, et tuleb ka veel teisi eestpalvele. Põlvitame kõrval saalis. Ilma sissejuhatusest ma avan suu ja kisendan Jumala poole. Tunnistan, et just mina olin oma langemises süüdi, nimetan oma pattu nimepidi ja palun armu, andestust, lepitust. Peale mind palub kohe see noor õde, nii südamest ja lapseliku usuga. Veel palub kõneleja vend, et Jumal mulle oma Püha Vaimu läbi ilmutaks mu pattude lõplikku andestust, et ma siiski seda usus võstu võtta saaksin ja omandaksin kaotatud lapsetunnistuse. Kogu palve ajal ründab mind kohutavalt kurat: „Sinu palve tõuseb ainult laeni, sul pisaraid liiga vähe, teisedki ei usu, et sa jääd püsima, ega see pole esimene kord. Sa ju isegi näed — palusid küll, midagi pole targemat!“

Vend palub mind veel kord palvetada ja usus vastu võtta lunastust, Siis ütlen: „Issand, Sina näed mind läbi. Sa tead, et ma tahan saada uuesti Su omaks. Vastu

oma tundeid ja mõistust ma usun, et oled ka mind lunastanud. Issand aita mu uskumata südant. Ma olen kõik valmis tegema, mida Sa iial mult nõuad. Ma töotan oma elu jagamatult Sinule, mu Jeesus! Issand, Sa näed, ma muud ei oska...“

Olles nii palvet lõpetanud, laskub taevast mu hinge. Mind vallutab jumalik rõõmulaine, sajavad õnnistuse vihmad. Süda ja suu vaid tänab, tänab, ülistab tapetud Talle. Minu Issand ja minu Jumal! Püha Vaim tunnistab hinges: „Sa oled lapseks arvatud!“ Miljonkordne juubeldus täidab kogu mu olemist. Võin rõõmuga surra — saan koju! Issand, miks oled Sa nii häa, et sellest ei oska rääkida?...

„Sa ei läinud minustki mööda, armas Jeesuke; võtsid minugi palvet kuulda nüüd ja alati. Jeesus, Jeesus, Sind nüüd tänan ma, siis kui teistel armu andsid, andsid mulle ka...“

Jah, mu Jeesus, nüüd jään ma Sinu omaks...

H. Treilmann

Õhtuvarjudest koiduvalgeni

Lõunamaiselt ruttu on tihenevad õhtuvarjud laskumas mäestikule, üksikuile karjastemajadele ja kalurikülale järve ääres. mille õõtsuv pind veel nõrgalt õhetub kustavas ehas.

Mäenõlvakult laskub salkkond noormehi alla randa. Mõned neist vaikivad, vangistatud imelikest mõtteist, teised harutlevad häälekalt möödunud pingerikka päeva elamusid. Sündinud oli senikuulmatu ime: Jeesus söötis mõninga leiva ning kalaga viis tuhat inimest!

Mäherdune aulisus olla Tema jünger! Tema, Jumala Poeg, ta suudab ja võib kõik!

Astutakse laeva, mis eemaldub kaldast. Kuid peagi selgub, et tuleb loovida vastu järjest tugevnevat tuult. Näib, et teisepoole kaldale jõudmiseks nad peavad end pingutama rängaks heitluseks, sest aina hoogsamaks läheb lainetus pilkaselt pimedas öös.

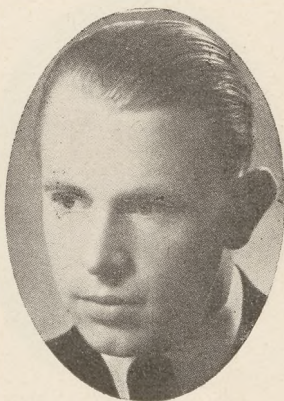
Mõnegi mehe rinnus hüüatab nukker, otsekui lapse hää: „Issand, oh, oleksid Sinagi siin!“

„Aga laev oli ju keskpäika järve ja oli

Eduard Kask,
mandoliinikoori
asutaja ja juht

Albert Rautsoo,
kirjatööde keeleline
korrektor

õieti häidas lainte pärast, sest tuul oli vastu" (s. 24).

Nüüd on seisukord selline, et ei saanud jääda aina aerude juurde. Nüüd pidi teotsema enam kui seni, et püsida vee peal; nüüd oli hea nõu kallid ja vilumus väärtuslik — muidu neelab torm mehed kõige laevaga. Surmahirm nõõris hinge, suur elutahe pani tegema üleinimlikke pingutusi võitluses ürgsete jõududega.

Veel kord paisutas valusalt hinge rahu-, kodu-, ja õnnenälg. Kes või mis oli kallima kujuna kellegi vaimusilma ees viibides surma suus, tormi käes? Oli nende kõikvõimas Issand siis täiesti ununenud? Oli too Temal hingav rahu hoopis kadunud? Polnud neil siis tõesti enam võimalik tormist läbi minna kalli teadvusega nende erakordsest kutsumisest Jumala Poja poolt? Nad ju polnud veel oma elutööd saanud alatagi, rääkimata oma kutsumise lõplikust kinnitamisest. Kuis võis siis olla, et torm Issanda nõudest võib kriipsu läbi tõmmata?

Heil te tormipojad — ärge heitke hädas meelt! — Teil on veel tulevik! Ja milline veel! Kui ka peaksite järve põhjas ära käima — poleks te lugu siiski veel mitte otsas. Jumal-Isa igavesed käsivarred toovad teid sealt jälle välja, nagu Joonast ja Paulust! (Joonas 2, 6. 10; 2. Kor. 11, 25). Lootke vaid Temale! (Jes. 30, 15.)

Mingi torm ei katkesta meie teed Tema kutsumisele! Vastupidi — aina soodustab veel.

Ja vaata — on Issand teid unustanud? (Jes. 49, 15)... Kas naine oma lapsukese ära unustab?... Ja Mina — teid? Kuidas te mõtlete? Vaata, oma käte sisse olen Ma sind märkinud — mu naelte haavusse mu käsib märkitud su nimi... — Kuidas on või-

malik Mul sind unustada — jah pealegi veel, kui oled hädas ja vajad Mind?

Kuulsid, merihädaline, mis Ta sulle ütles?

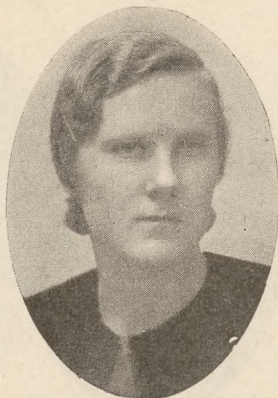
Jeesus, eemaldunud vaimustatud rahvahulgast, kes tahtis Ta tõsta kuningaks, ja puistanud selle ülistused nagu oma riidelt tolmu, oli jäänud mäele, vaibuma Jumalasse, igavese Isa sülelusse, Temaga nõu pidama oma tööst ja teest, oma ülesandeist ja oma lapsukesist, sest eks Ta süda läinud nendega kaasa? Ta valvas, silm jälgis neid ühes Isa omaga. Ta teadis, nägi, tundis kõik, kuigi oli nende juurest ära. Eks Ta kuulnudki oma tallede häält, kuigi Ta ei tõtanud siiski. Ta võis neid teatud määran jätta üksi heitlema — seda oli tulevaste apostlite kasvatamiseks vaja — aga kus üles ütlesid inimjõud — seal tõusis üles, tõttas appi Tema Ise.

Koidu eel „läks Jeesus nende juurde ja kõndis järve peal“ (s. 25). Lihtne asi on see Temale tulla omade juurde ka siis, kui pole laeva! Läbi pimeduse Ta näeb sind ja ilma otsimata tuleb su juurde. Läbi tormimüra kuuled Tema vaikset häält; üle mässava vee, üle võimatuste — ta tuleb su juurde. Ta loob võimalused võimatusist tarviduse järele.

Tõsta silmad, vaata — kes see on! Kas tunnend Teda?...

„See on tont!“ — Hirmuhüüatus. Hirmule veel hirmutus lisaks! Surmakartusele surmakindlus lisaks, — kuna „tont“ on merimeeste kindel hukuennustaja. Nüüd enam pääsemist ei ole! — Väsimus hakkab tulema peale, korraks veel liigub nagu mõte eilsele päevale ja — kõik paistab järsku hoopis teises valguses! Näib selge olevat; et „Jehoova on mind maha jätnud ja mind unus-

Leida Kaulbas,
noorte-toimkonna
raamatukogu
juhataja

Rael Tammeka,
noorte-toimkonna
laekur

tanud" — Ta ise saatis meid enda juurest ära öösse, marusse, surmasse...

„Aga sedamaid rääkis Jeesus nendega... ja ütles: „Olge julged, Mina olen see, ärge kartke!“

Mis see oli? — See oli ju meie Jeesus, meie Päästja, meie Kõik! —

Korraga oli kõik helge nende sees — koit, ei päev oli neile tõusnud! (1. Moos. 32, 32) Väliselt kestis torm veel edasi ja kuigi taevast oli juba löönud valgemaks, oli tuul ikka kangesti vastu. Aga Tema oli jälle nende läheduses ja nad kuulsid Ta häält — kuidas see neid lohutas raskel tunnil! Jälle oli kõik muu väärtus kustunud nende silmis — Jeesus üksi vallutas nende südamed rõõmsa lootuse ja tänuliku armastusega. Lootuses, et tormioht nüüd ka lahenduse saab — ei pannud nad tähele, et vesi möllas nende ümber endist viisi.

Ja — Peetrus ei või enam pidada: „Issand, kui Sina oled, siis käsi mind enese juurde tulla vee peal.“ — Peetrus, sa oled lapsik oma armastuses, oota veidi, Ta tuleb isegi siia!“ — Ei! Kohe, kohe! Issand Su juurde kipub mu hing! Olen juba haige armastusest! Nüüd kohe pean ma Ta ligi saama, muidu suren igatsusse!“ — „Peetrus, sa oled meeletu, kergemeelne, — vaata, vesi tormab! Kus su aerud — jää oma pingile ja oota, kannata veel natuke!“ (Üleml. 1. 6, 7; 5, 8) —

Peetrus ei kuule enam, ta silmad on kiindunud nõrgal aovalgel Issandale. „Tule!“ — Mis oli selles toonis Peetrusele! Meestest oli läinud kõik: oma elu, perekond, surmaoht ja käsilolev kiire ja pingutav tegevus. „Oma ühe silmaga (üksipidine meel) oled sa mu südame enesele võitnud“ (Ülemlaul 4, 9).

Hiljem, kui Peetrus on tulnud läbi kiu-

satuste, proovide, läbi eksiööde ja võõraste tulede, küsib Issand temalt sama järve ääres: „Siimon, Joonas Poeg, armastad sa Mind enam kui teised?“ Ja kolmekordse küsimuse peale võib olla kõigele läbielatule ka järve peal tol ööl mõeldes, ei võinudki Peetrus muud, kui ehk murtult, pisarais Ta pilgule kokku vajudes nuuksuda: „Issand, Sa tead kõik.“

Aga praegu ei oota ta teist käsku, Ta teab, et Jeesuse juurde võib minna ka siis, kui pole teed, võimalust; ka üle vee ja lainete, läbi hukutava tormi ja hämaruse... Ta armastus ehitas kalli silla — usu, laeva enese ja Jeesuse vahele, veele. Armastus usuga Peetruse käes saatis korda enne- ja pärastolematu, ainulaadse ime. Üks armastav süda, kui ta ka on lapsik ja meeletu ja kerge teiste meelest, võib-olla ettetoppija, midagi olla tahtja — ta saavutab eesmärgi, jõuab Jeesuse juurde.

Ah, juba see õrn, hellitav, emalik toon selles: „Tule“ — see üksi juba täitis Peetruse terve südame õnne ja usuga. Ta ei mõelnud, et vesi ja torm võiksid lahutada teda Issandast, ta ei mõelnud ka mitte ujudes Issanda juurde minna, ei, ta tahtis just nii kui Tema Õnnistegija käia vee peal! Laps! — sa elupäikese! Kuis on võidetud su armastusega kõik raskused, takistused, kuidas sa ümber lööd paratamatudki asjakäigud! Naeruväärsed vastutuuled kasutades hülgavaiks võitudeks!

Teised nägid seda kõike pealt — Peetrus sai kogada...

Aga — veel enne õndsast jällenägemist ja süleluse peale väsitava tormide ja öö — tuli veel üks kurb, aga tarviline „aga“ läbi teha... Mis avas järsku ta silmad nägema „tuule kange olevat?“...

Salme Värinann,
misjonikooli ettevalmis-
tuse Inglismaal

Elsa Kents,
keeleõppimisel Inglis-
maal

— Kas tõusis vee peal kõndides midagi ka uhkusetalolist ta südames üles? Jaa — kui see poleks nüüd üles tõusnud, võib-olla oleks see tõusnud hiljem, kas või nelipüha suurel päeval, — millist katastroofi oleks see tähendanud siis tervele Kristuse kogudusele juba alguses! Kuid koguduse Issand, kavatsedes ehitada Peetrus-kaljule oma koguduse, leidis paraja aja ja koha Peetruse südamenurgas peituva pisikese „mina“ väljatoomiseks, teda alandades. Ilma selleta oleks see „pisike“ suureks kasvanud ja terve lugu oleks Peetruse auks tulnud. Oo, Sa Meister küll, küll Sa oled kallis tarkuse ja armu poolest. Aga — see „pisike“ — (ta ehk mõtles heal meelel endamisi: „Mis nüüd teised ütlevad, kui näevad, kuidas mina käin vee peal...“) — nii pisike, et sellest vaikides seekord mööda minnakse, pidi saama aegsasti välja roogitud — alandamisega. Saalomon löikab seda haiget vistrikki terava noaga: Õp. s. 18, 12 ja hüüab Ülemlaulus: „Võtke meile kinni väikesed rebased!“ (Üleml. 2, 15) — Kui tore oleks olnud Peetrusel ilma selle piinliku vahejuhtumita Issandaga seltsis laevale tagasi tulla ja öelda armulikult, et vaadake, meie — mina ja Issand — tulime tagasi teie juurde! — Aga Peetrus — olles korra omal haruldasel teekonnal vajumas — Issand pidi teda kui ehmunud ja hädaldavat last veest välja tõmbama... Ja ta sai veel noomida pealegi! — Tema, — äsjane Peetrus, — nõdrausuline, Tema? — Tema jah! Teisedki pettusid temas ja naersid võib-olla hiljem välja ta keevaverelsuse. Võib-olla parastasid teda veel. See kõik sellepärast, et Peetruse „pisike mina“ oma ninakest tõstis üle Issanda vae ja armastuse.

Kuid oli, mis oli — kõik lõppes hästi, ülihästi isegi, tänu Jumalale! Issand ju pa-

randas kõik, tegi jälle kõik heaks, tõi kosutava rahu.

„Ja nemad — Issand ühes alandatud ja uuesti päästetud Peetrusega — tulid laevale ja tuul heitis ära.“

Kõik, kõik oli jälle hea, kõik paha möödas!

Jälle kord nähti ära ja koeti, et Jeesus, nende Õpetaja — sellesinase maailma suurtest ja tarkadest põlastatud, taga kiusatud ja surmale mõistetud vaene patuste sõber ja aitaja pole ei midagi vähem ega rohkem kui taeva ja maa Jumala Poeg Ise! Seega oli saavutatud kõige õnnistuse ja igapäevaelu tuum, põhi ja sammad — sest Tema pole elu üldsegi!

Käesolevaks ja paljudeks päevadeks oli midagi selgeks õpitud, sel ajal kui teised magasid või maitseisid patulõbusid või hukkusid öisesse tormis — ilma Jeesuseta. — kes nii auliselt vägev meid läbi kandma ka saabuvast õhtuvarjudest koiduvalgeni, vastu oma Au-päevale! —

Kutse noorele jumala- riigi töölisele

E. Siitam

Oli raugenud vabadussõda lunastavate võitlustega vaenlaste vastu, kui Jumal kinkis 1919. a. kevadel vanemaile kolmanda lapsena ainsama poja. Kasvasin üles oja kaldal, metsadest ümbritsetud Suigu koolimajas koolijuhataja pojana.

Kiirelt lendasid aastad lapsepõlves. Märkamatu oli jõudnud aeg, kus pidin ise astuma armastatud toalävest üle klassi omandama teadmusi eluks. Juba varakult

*Helmi Pärman,
noorte-toimkonna
endine kirjatoimetaja*

puutusin kokku ka Jumala sõna ja selle väega. Midagi kerkis minu siseilmas sammhaaval üles. Suureks tõukejõuks usulist elu enam nõuda tõi ema usklikukssaamine. Ei mõista seda kirjeldada, mida tegid mu juures ema väsimatud palved. Mitte aga manitsused, mida mitmed on arvanud.

Minu sirgudes kooliaastaist välja, avas maailm süütus valguses käed, kõike pakudes. See jõud, millega siis kohtusin, oli vägevam, kui arvasin, ja peagi olin võidetud tema tahtmisest. Ei jäänud kasutamata igasugused mängulauad ja muud lõbustused. Siiski see mind ei rahuldanud jäädavalt, küll ainult hetkeks. Ma vajasin midagi muud. Mida? Osadust Jumala ja Tema rahvaga.

Ei saa seda siinkohal kirjeldada, milliseid teid Jumal mind pidi viima Tema leidmisele. Siiski lühidalt mõnest hetkest. Talv oli saabumas. Elasin sel ajal Pärnus, kus käisin raamatupidamise-kursustel. Maad ja tänavaid kattis juba valge lumevaip. Kuid minu südames puudus puhtus, millist lumi oli toonud maapinnale. Imeliku juhtimise läbi puutusin kokku Jumala rahvaga, ja peagi nende kooskäimise kohaga. See oli 12. nov., kui Jumala vägi mind kutsus tervena end Temale andma ja vastu võtma uut südant. Südant, mille Jeesuse veri puhataks oli teinud. Pööre oli täielik. Vanad asjad oli mööda läinud, kõik oli uueks saa-

nud. On sõnus vaevalt väljendatav, mida läbi elasin. Seda tuleb isiklikult kogeda.

Nüüd mõistan inimesi, paljusid, kes käivad patuteed, ja tallavad Jeesuse püha verd jalgade alla. Nad arvavad leidvat õnne, lõbu spordis, rikkuses, kuulsuses ja paljus muus, mitte ainult Jeesuses. Seda nad aga ei leia. Jah, Jeesus ei saa neisse kohtadesse kaasa minna, kuid Jeesuses on ainus õnn.

Imelikud on Jumala teed, juhtimised. Ka see, et võin praegu elada Tallinnas, ja töötada kaasa siinses noortetoimkonnas evangeeliuminooda vedamisega. Hetkel, mil vabanesin võlast, mis patt oli toonud, sain kohe jälle võlglasteks. Seda päästmata inimeste, omaste, sugulaste suhtes. Pole midagi raskemat, kui teada, et naabrid käivad patuteel. Kutse, mille sain Issandalt päästmishetkel, oli: „Sa pead minu tunnistaja olema.“

Ehk oled sinagi sõber veel päästmata ja arvad küllalt hästi enesega toime saavat. Ka sinule on Issandalt kutse juba südamekirjakasti lastud. Kas võtad ainult vaevaks avada seda? Pole midagi ilusamat siin elus, kui töötada suurele Meistrile. Kord tasub Tema pisarates külvatud tööd sajavõrdsest.

KRISTUS JA NOORED

Prof. W. F. MARTSINKOVSKI

Kristuse kohtumist rikka noormehega nimetatakse tavaliselt tähendamisesõnaks rikkast noormehest. Ometigi pole see ainult tähendussõna või piltkõne, vaid tõeline fakt. Meie ees on rikas nooruk — rikas mitte ainult materiaalselt, s. o. mõjukas inimene, vaid kõlblate voorustega ja kõrgete vaimsete võimetega. See on rikas noor hing. Ta tuleb Kristuse juurde usaldavalt ja austavalt ning nimetab teda hääks. Selline sõna sobib ainult Jumalale. Mis ta soovib Kristuselt? „Hää õpetaja, mis ma pean tegema, et saada igavest elu?“ Küll on see omane noortele. Noorus, see on elupaatos, elujanu.

Meile on nii mõistetav rikka noormehe janu igavese elu järele. Mis on siis igavene elu? Kristuse sõnade järgi on see taevane riik ja jumala-

riik. Igavene elu on säääl, kus valitseb Jumal, elu-
allikas; säääl kus valitseb taevas, meie hinge kõr-
gendatuim ala, too ala, kuhu hing puutub ainult
vaimustuspuhanguil hetkeks, siis aga kaotab sil-
mist tumedate pilvede taha, mis varjavad me hin-
ge argipäeva proosaga. Igavene elu on säääl, kus
inimene elab olevikus ainult igaviku vaatenurga
all, igasse hetke kannab igaviku mõtte; olevikus
elab ta tuleviku-lootuses. Ainult see võibki kanda
nime „elu“. Nõnda nimetabki seda Kirstus Matt.
19, 17. Kõik muu on ainult näivus. On selge
mispärast O. Wilde ütleb: „Elu on kõrgeim kuns-
tidest. Kõik muud kunstid on ainult tema etteval-
mistuseks.“ Seda selgemalt me mõistame rikka
noormehe muret. Ta otsib igavest elu mitte nii-
võrd kvantiteedi pärast (Jumal hoidku, et igav elu
kestaks igavesti!), aga peamiselt kvaliteedi pärast:
sellist elu, mis täidaks hinge tõelise elurõõmsa
olelemisega.

Kristus vastas talle: „Jälgi käsku!“ ja ta ni-
metab need kõlblad seadused, ilma milledeta ei
või olla elu. Need on armastuse ja puhtuse nõu-
ded. Elada tähendab armastada. Elu on ju orga-
nismi koostöö ümbrusega. Kuid sekus lahutab
inimest ta ümbruskonnast. Puhtus annab elujõudu,
kuna kõlvatus roojastab keha ja hinge, nõrgestab
ning kurnab inimest. Nooruk vastab: „Kõik seda
olen ma teinud alates oma noorusest.“ Jeesus vaat-
as talle otsa ja hakkas teda armastama (Mark.
16, 21). Kristus armastab noorust, ta armastab
lapsi, ja noorus armastab ka Kristust. Ta sirgub
tema poole nagu lilled päikesele. Aga kuidas siis
mõista selle armastuse valguses Kristuse valju
nõuet? „Üks asi sul puudub: mine ja müü kõik,
mis sul on, ja anna vaestele, siis on sul varandus
taevas, ja tule ja käi minu järel, võttes enda rist
enda pääle.“ (Mark. 10, 21). Kristus armastab
meid, kuid kas ei tundu meile evangeeliumi nõue
rangena ja teostatamatuks? Ometi kui me süve-
neme neisse Kristuse nõudeisse, siis nõustume,
et nad lähtuvad armastusest ja ainult nad võivadki
viia elusse. Nende sõnadega annab Kristus nooru-
kile võimaluse enda tunnetamiseks. Sa oled käsku
täitnud noorusest peale, sa armastad ligimest kui
ennast, ära siis kahetse oma rikkusi anda nälgij-
jaile. Kristus näeb armastatud inimese hinge pa-
tu võimuses („kõige kurja juur on rahaahnus“) ja
käsib tal sellest loobuda, mis teda hukkab ja
ahvatleb, mis surmab ja takistab Jumalat elada
tema hinges. Kristuse armastus seisneb selles, et
tahab meid vabastada. Ta ei koorma, vaid vabas-
tab meid koormaist. „Kui su parem käsi sind pa-
handab, siis raiu tema ja heida endast, sest parem
on sulle, kui hukub üks su liikmeist, kui et kogu
su ihu heidetakse põrgu.“ Edasi ta ei jäta nooru-
kit üksinda teele, vaid ütleb: „Järgi mind; ma olen
sinuga, sa pole üksinda. Ma käin sinu eel.“ Noo-

„Lääne“ noored oma „Saalemi“ pargis kogu-
duse-vanemate külaskäigul

rukile on osaks saanud olla otseselt Kristuse õpi-
lane.

Sel teel on rist vältimatu. Mitte Kristus ei
pane teda meile, vaid surmatee, patt, maisus, ise-
kas elu ristavad elutee. Need kaks teed ristavad
ja siis on ristitee vältimatu. Mööduda temast
tähendab teha kompromissi, nõustumist, ning mit-
te — järgimist Kristusele. Hüljata teda Kolgata
risti all tähendaks mitte ühineda sellega, mis järg-
nes Kolgatale — ülestõusmisrõõmule. Noorur kü-
sis ja sai selge vastuse, seejuures mitte kaud-
selt, mitte kirjasõnast, vaid Kristuse enda suust.
Sellelt samalt, kelle juurde ta oli tulnud sellise
usaldusega. Kas võttis ta vastu Kristuse sõna?
„Aga tema sai muresse see sõna pärast, ja läks
kurva meelega ära, sest temal oli palju vara.“
Kust ta ära läks? Sealt, kus ta otsimas käis —
elust, kuhu ta tahtis minna ja ei läinud. Ärgem
hakakem paljast haledusest nooruki vastu peh-
mendama seda seika, et noorur lahkus ainult
täiuslikkusest, mitte aga elust. Ärgem moonuta-
gem Pühakirja oma haleduse pärast — õigupoolest
haletseme meie endid, kuid vääralt hukatusliku
haledusega. Noorur eemaldus jumalariigist, kuna
ta eelistas jääda patu, aga mitte Jumala võimusse.
Sealjuures teadlikult mitte kuulates Kristuse sõna
hülgas Jumala võimu nimel ja elu surma nimel;
ta astus hukatuse teele. Saatku siis teda nukrus,
kuni ta kord tagasi pöörab! Kristus läks kaugele,
ent rikka nooruri juurde jäi südametunnistuse
hää. Õnnistatud on see nukrus, kui ta tekib Ju-
mala pärast! Ära peleta teda, ära uputa enda unu-
susse või joobumusse, vaata ta igatsevasse sil-
madesse. See on Kristuse nukrus sinu pärast. Kui
see on kurbus Jumala pärast, siis viib ta mee-
leparandusele, on see aga maine — viib ta ahas-
tusele, surmale.

Edasi räägib Kristus rikkusest üldse. Kui ras-

ke on rikkal pääseda taevariiki. Miks on rikkus kardetav igaühele? Vene keeles on palju prohvetlikke sõnu. Üks selliseid on ka sõna „rikkus“ — mis tuleb sõnast „jumal“ (ja mitte „jumal“ sõnast rikkus!). Rikkus on kardetav selles, et ta võistleb Jumalaga. Ta püüdleb olla inimesele Jumalaks. Kunagi jumalavaenlane — antikrist — koondab kõik materiaalsed varad endale, istub templisse nagu jumal ning laseb end jumalana kohelda. Rikkus näitleb jumalat; ta näitleb tõelist tuge — ja selles seisneb rikkuse pettus. Ent ta orjastab inimese, tõugates mitmesugustesse pattudesse. Mille muuga kui mitte sellega seletuvad sõjad? Sõltuvus rikkusest on puusliku-kultus. Puusliku-kultus on välimuse eelistamine sisemusele. Seepärast siis ka kristlus oma sügavas olemuses eitab isiklikku omandit selle sõna sügavamas tähenduses. „Minu“ ja „sinu“ on valed sõnad, ütles Johannes Kuldsuu. Kristlasele on Jumal ta rikkus, paganale seevastu rikkus — jumalaks. Pigemini loobuda tasta, „ta kleepub pigist kõvemini“. Teda tuleb juhtida, aga mitte talle orjaks olla. Seepärast siis rõõmustasidki kristlased rikkuse kaotusest. „...ja teie olete oma vara riisumist rõõmuga sallinud, seepärast et teie teate, et teil iseeneste parem vara on taevas, mis ikka jääb“ (Heebr. 10—34).

On inimesele võimalik loobuda mitte ainult kukrust, vaid isegi rikkuse lootusest? „Kas suudab inimene oma nahast välja karata?“ (Sombart.) Jälle seisame küsimuse ees: „Ons evangeelium teostatav?“ Ei, see pole inimese jõule kohane. Kuidas ka hunti ei sööda, ta piilub ikka metsa. Kristus tunneb me nõrkust paremini kui meie. „Inimestel on see võimatu? — Lihast sündinu on liha.“ — „Kes ei sünni ülevalt, ei või näha Jumala riiki, veel vähem aga sinna pääseda,“ kuid — „Jumalal on kõik võimalik.“ „Mina arendan kõik Kris-

tuse läbi, kes mind vägevaks teeb,“ (Vil. 4—13) ütleb apostel just oma oskuse kohta elada puuduses ja kitsikuses. Nõnda siis Tema abiga me võime loobuda rikkusest. Me peame ainult tahtma. Teostada aitab Jumal ise. Ent milleks siis loobuda rikkusest, ka Kristus tahab meid teha armetuteks kerjuseks?

Taas kerkib küsimus: ons evangeelium eluline, rõõmsameelne? Selgub, et ta tahab teha meid rikkaks, meie võltskuldade vahetada puhastustules karastatu vastu. Meie ees on inimesed, kes on tõepoolest kõik hülganud — kalurid. Kuigi nad on apostlid, on ometi inimesed. Mis on nad saavutanud? Ja me näeme, et nad olid kerjused, kes kõiki rikastasid. Neil oli ka materiaalne kindlustatus, kuid nende „raha“ asus tõepoolest tulekindlas panipaigas. „Tõesti, mina ütlen teile, pole kedagi, kes koja või vennad või õed või isa või ema või naise või lapsed või põllud minu ja armuõpetuse pärast on maha jätnud, kes ei peaks saama sajavõrd nüüd selsinasel ajal kodasid ja vendi ja õdesid ja emasid ja lapsi ja põldusid tagakiusamistega, ja tulevases ilmas igavest elu“ (Mark. 10, 29—30). Säärase rikkuse annab Kristus. „Teil on varandused taevas.“ Taevas — see ei tähenda mitte haua taga, vaid see on „sinu mõistuse kõrgendatuiamas vallas“, sest taevast kannab endas see, kes on saanud taevlikuks. (Vassilji Suur). See on tõeline rikkus, mis muudab meid jumalataoliseks. Selles me saame igavese elu pandi, mis jätkub tulevases maailmas. Tolles uues maailmas, mis paratamatult ootab meid (renouvellement des toutes choses). See on uus olemine, kosmiline uuestisünd, mille ettevalmistuseks on igaühe isiklik uuestisünd. Siin nimelt rikkad vaesestuvad ning viimased muutuvad esimesteks. Et meie maailm läheneb lõpule, on teaduslikult tunnustatav tõik. „Maa ja kõik tema täius hävib.“ Kas pole meeletu asustada end sellele leegitsevale saarele, mis on määratud söödaks tulele ja on ainult surmariik? Kas pole väikekõdandlik pidada oma isamaaks maad, mis on reostatud patu ja mustusega, „Olge head rahavahetajad.“ Mis sellest tuleneb? Kristus hüüab meile: „Nõnda et igaüks teie seast, kes ei jäta maha kõik, mis tal on, ei või mu jüngeer olla“ (Luuk. 14—33). Ma pean end andma Kristusele tervenisti. Kes loobub kõigest, saab kõik.

Noorur annab peagu kõik. Ta on vooruslik, tal on kõrged tunded, ta tuleb Kristuse juurde ja kummardab teda. Ei puudu palju, — ja see vähene eraldabki teda elulävest. Ent olla lävelt versta või sammu kaugusel, tähendab mitte olla elus. Käib see meie, materiaalseltki vaeste kohta? Rikkus ei seisne mitte ainult rahas. Tal on teisi kujusid: 1) kõigepäält lootus rikkusele. „Kui raske on pääseda neil taevariiki, kes loodavad

Toimkonna noori Jmmanueli kiriku aias, peale kogudusse õnnistamist 2. okt. s. a.

oma rikkusele.“ Aga kas hää koha unistajail pole rikkust? Lootus on kardetavam kui kukkur. Kukru võime eemladada, kuid palju raskem on hingest eraldada lootus. 2) Intellektuaalne uhkus. Tunnetuse uhkus, mida meie ei raatsi asetada Kristuse jalge ette. 3) Sugulaslikud ja sõpruslikud sidemed, kui nad takistavad meid jälgimast Kristust. 4). Lemmikpatud — meie salajane rikkus, mida me ei raatsi loovutada. Kui meie ei näe toda rikkust, mis takistab meid pääsmast ellu, siis pöördugem tolle poole, kes tunneb kõiki meie saladusi, Kristuse poole — Tema ise pakub meile võiet silmadele, et me näeksime. „Sest et sa ütled: ma olen rikas ja olen rikkaks saanud ja mulle pole ühtigi tarvis! Ja sina ei tea mitte, et sa oled

vilets ja armetu ja vaene ja pime ja alasti! Ma annan sulle nõu, osta minult kulda, mis tules katsutud, et sa võiksid rikkaks saada ja valged riided, et sa võiksid need ümber panna ja et su alastuse häbi ei saaks avalikuks, ja võia oma silmi silmasalviga, et sa võiksid näha.“ (Ilm. 3, 17—18.) Teades nüüd, milles seisneb meie rikkus, jätkem ta Kristuse nimel. Ja võimalikult ruttu, kohe, seni kui on, mida anda Kristusele. Mitte armetute jäänustega, äraelatud elust, vaid alabastriga täis rahu ja noorust — nii mingem Kristuse juurde!

Seda me võime teha ainult kohe.

Tõlkinud üliõp. A. R a i d.

L. Rohtla *Looduse rüüpest Issanda hõlma*

Olin vist viieaastane, kui Jumal ligines esmakordselt mulle loodusevõlus ja muusika kaudu. Usun, et see elamusrikas õhtu ei kustu iial minu lapsepõlve mälestuste märkmikust. Olen sündinud maal, seega tervenisti looduselaps. Kohav kuusik, kaa-sik, lilled, linnud ja haavapuud oma alalise värinaga kinkisidki mulle mu südamelaulud. Mäletan, et loendamatud korrad lamasin oma lapselikus süütuses õitseval nurmel ning suunasin silmad sinetavale taevale, mille pinnal rändlevais pilverünkais arvasin nägevat loendamatuid lõunamaisi loomi või jälle võimsaid põhjamaa lumimägesid, nagu vanemad olid varem mulle jutustanud.

Aeg ja õhtu, mil Jumala äratav Vaim mulle lähenes, oli suvine. Istusin tol hetkel oma armastatud isakodu trepil. Oli saabus õhtu. Loojeneva päikese punane ketas surus veel kord oma viimase suudluse mu laubale ning laskus siis ettevaatlikult kaskedega segatud kuusiku sülesse. Tasa õõtsusid veel vaid puude ladvad. Vist nemadki soovisid viibeldada enda lapsele jäädavalt mööduva päeva viimaseid tervitusi.

Vend toas mängis orelil. Rõõmsalt hüplesid need tuttavad helid ning ahnelt sukeldusid mu igatseva hinge sügavusse. Märkasini, et minugi hingekandle keeled kisti kaashelingule. Rõõmustus, kurbus ja valu heitlesid neis ühiselt. Ei suutnud enami kuulata. Jooksin kiiresti kopli ning, pursates nutma, viskusin kummuli oma armastatud suurele kivile. Kui kaua see kestis, ei mä-

leta enam. Tundsin, et igatsus seesmise rahu ja õnne järele oli senitundmatult võimas. Küsisin: Mis on selle põhjus? Mis on elu? — Keegi ei vastanud. Kõik oli ja jäi vait, ka külm kivi süda, millel lamasin. Veel punetas õhtutaevas. Nägin, kuidas üksik lind lendas üle minu metsa poole veetma ööd laane rahus. Kõik nad jätsid mind mu pisarate ja valuga. Neil puudusid õnne igatseva lapse heaks lohutussõnad.

Oli öö, suvine, pehme ja magus õilmeis öö. Äkki kuulsin, kuis mind hüüdis ema. Jätsin oma nuttes pillatud pisarad koos kastepiiskadega muidu nii hellitatud, südametult külmale kivile ning jooksin koju. Jõudnud tuppa, pugesis kohe voodisse, et keegi ei näeks mu kurbi silmi. Peitsin küll pea patjadesse, mis pakkusid nii palju

Kui uskliknoor vajab rahu ja üksildust.

unustusevõimalusi, aga sel õhtul rahu ei saanud. Pidin palvetama. Tegin seda nii südamest, kui vähegi suutsin. Saabus rahu, imeõrn ja hää. Olin kogenud teatud määral andestuse armu. See oleks olnud sobiv alus järgnevale usuelule.

Tolle õhtu elamused säilisid hinges kaua. Kahjuks aga polnud kedagi, kes oleks selgitanud mulle pidavat päästmise rahu ja jumalalapse tunnistuse saladust. Nii möödusid päevad, kuud ja isegi aastad. Koolis olles olin enamasti rõõmsameelne ja vallatu. Hoolimata sellest saabusid siiski teatud hetked, mi olin jällegi akna veerel või kusagil vaikes nurgas enda hinge lahendamatu küsimustega. Sageli oli see kooliõpetajale imestuse põhjuseksi. Kindlasti oli see esimene ja puhtakujuiline iseendast imponeeritud usulise otsingu algus.

Olin juba vana neliteistkümmend aastat, kui ühel suvel saabus mulle minu veidi vanemalt õelt teade, et ta olla pöördumist üle elanud ning on nüüd jumalalaps. See sõnum vapustas kogu meie kodusolevat perekonda kui ootamatu üllatus. Millega seda seletada? Mis see kõik on? Sattusin selliste küsimuste keerisesse. Ise ei osanud vastata ja teistelt seletust küsida ka ei julgenud. Tekkis ootusolukord. Hiljem tuli õde ise koju ja jutustas, kuidas tema olevat leidnud tee Issanda juurde ja olla sellest päale nii väga õnnelik. Ta palus mind ka kaasa tulla kuhugi vaimulikule koosolekule. Täitsin ta soovi. Leidsin sääl noori, kes mänguriistade saatel laulsid vaimulikke laule. Nende pühalik silmade sära mõjutas mind seletamatul viisil. Nagu midagi aina süttis mu hinges. Rahutus muutus masendavaks.

Oh, kuis tahtsin olla sama õnnelik nagu need lauljad seda olid. Koosoleku lõpul tuli üks neist noorist minu juurde ja küsis, kas ma ei sooviks ka saada tõelikuks jumalalapseks. Kostmiseks mul puudusid sõnad, vaid seevastu puhkesin nutma. See

oligi see, mida vajas mu otsimisest väsinud ja vaevatud hing. Vastuvaidlematult usaldasin enda elu terviklikult Õnnistegijale. Tema püha lepituseveri puhastas mind mu minevikupattudest. Koduteele minnes olin minagi uus ja ütleмата õnnelik. Tundus, nagu kogu ümbruses ühes mu armsa metsiku loodusega juubeldaks koos minuga.

Nüüd algas ilusam aeg mu elus. See oli suur armastamise-aeg. Rikkalikust armastuse tagavarast jagasin seda inimestele, loomadele, puudele, lindudele ja lilledele. Osakssaadud jumalik armastus ajas aina peale. Kõikjalt tulvas mullegi vastu vaid häädu ja armastus. Kõik mõistsid mind ning minagi oskasin kõikide keeli. Sageli leidsin end põlvitamas sügavas metsavaikus. Seal suure ja avara taeval all oli nii imearmas austada oma Jeesust. Seda tegin ma isegi siis, kui pimestav välg sähvis pilvesambais ja maa kõmises kõekärgatusist.

Talvil, kui kõikjal olid kõrged lumiharjad ning metsapuud sädelesid kristallilise härmatisega ja õhtune kuu peegeldus valgel vaibal, siis suusklesin ma seal. Nii kodune oli laskuda lumeveergude vahele palvusele. Olin kui laps isa süles, kellel tundmata kartus või hirm. Alaline ühendus Jumalaga tegi mind ääretu õnnelikuks. See oli mu usuline õitseage.

Kaks aastat hiljem saatis Issand mind Tallinna. Kodusena tundus mulle Immanueli kirik ja see hulk uskliknoori sidusid mu südame sinna külge. Maal öeldi küll uskumatute poolt: „Ei sa jää selliseks; küll maailm saab sulle jällegi meeldima!“ Tänu Issandale, seda tundi pole veel saabunud. Seisab ju Kirjas, et ükski ei kisu neid minu käest. Olen veendunud, et see kehtib ka minu kohta. Olla kellelegi sama kasulik, kui see uskliknoor kord mulle oli, see on mu püüd.

Kristus süütas tule. Nüüd me kas kustutame tuld või muutume ise põlevaiks inimesiks.

Kroeker.

Joh. Laks

Ühest omapärasest misjonimatkast

Meie, Imaanueli noored, tegime sel suvel enam väljasõite kui ühelgi eelmisel aastal. Viimase teostasime 11. sept. armsa venna Uusküla kutsel pühapäevahommikul k. 6.20 Kloostrisse. Koostuselt olid õed seekord vähemuses, kuna muidu on ikka ümberpöördukt. Kokku oli meid 27. Tolles arvus toimkonna juhataja v. J. Laks ja tema hea sõber v. Joh. Kraanberg kaasa vanematena. Nii asjaosaliste kvaliteedi suhtes polnud nurisemiseks põhjust. Bussimehel oli väga kiire, seepärast tegi ta meile esmaklassilist sõitu. Nagu linnulennult vilksatusid Seevald, Järveküla, kurikuulus Harku koloonia, Üüru, siis poollaostunud ja sissekukkunud katustega mõisade vanad küünid, kõrtsid ja muud hävinemisele jäetud majapidamise hooned, Keila linn, üksikud talud ning viimaks Vasalemma vangilaager ja loss. Nurmed ja niidud aina sädelesid hõbeselgete kastepiiskade säras. Veel mõned lenglevad teekurved, lagendikud, metsakad ning halvast teest antud tugevad müksud ja raputused, siis peatus peru sõiduk ühe ropsuga kuulsa Padise kloostri varemete kohal. Tähen das — olimegi saavutanud sihi. Seda kõik vaid 90 minutiga.

Padise klooster, kus hiilisid muistseil päevil väga moodi tõusnud mustad munkade askeetilised varjud ja hiljem isandle sid kõikvõimsad maahärrad, on nüüd ilmetu, elutu müüride vare. Hästisäilinud nurgatorn oma roostevärvilise kellanumbri lauaga on siiski suutnud end säästa ajahamba armuta hävitusest ning upitab oma paeplaatidega piiratud pea hiiglakõrgete ilupuude vahelt veidi veel kõrgemale, et näha, mida ümbruses sünnib. Aga on tõesti midagi imelikku: kõik mõisad ja maad on jälle endiste ja praeguste pärisperemeeste, eestlaste, valduses. Millega seda seletada? Üsna lihtsalt. Vastuse annab tollele samale kellatorni jalale kinnitatud kunstipärase

välimusega kivitahvel. Seal on kirjutatud: „Isamaa ilu hoieldes 1918—1920 vaenlaste vastu võideldes andsid oma elud need ja need Kloostri paremad pojad.“ Tõepoolest on Kloostri langenute mälesustahvel kõige enam mõtlemasundivas asendis ning eriti õnnestunud kohal. Siin luitunud müüridel on minevik ja olevik omavahel üksteisele kätt sirutanud ning elavad nüüd suurimas rahus. Isegi sõjakad vanad vallikraavid on aegade möödumisel pugenud rohu ja põõsastiku taha peitu. Esimeseks huviobjektiks oligi siis too kõrge torn, kuhu ka läbi tolmu ja prahi ronisime. Võrratu kaunis oli see vaade, mis siit avanes kogu Kloostri ümbrusele. Ja seda eriti veel pühapäeva varahommikuses vaikuses. Nagu loomusunnil avasime suud ja hakkasime laulma oma Issanda auks. Kell oli 8.45. Toimkonna juhataja v. Laks andis meile lühikese ülevaate ajalooliste elmuste sarjast, Kloostri rahu ja lunastust igatsevate hingede soovidest ning püüetest. Sajandite eest orjati usku ja piinlemistes otsiti väljapääsu inimhinge neetud olukorrast. Ja kui üldse midagi saavutati, siis oli see selline, mis omakorda kohustas tule ja mõõgaga edasi arendamist. Meie siinsamas tornilael tohime olla vaid usu läbi lunastatud jumalalapsed, kes oleme määratud elama ja vilja kandma avalikult inimkonna keskel Issanda sõnadega: „Nagu linn, mis mäe peal“. Maha oli jäänud meist maa. Ülal sinetas imeõrnatooniline taevavõlv, kust päike pil las alla sügiskuu kuldseid ja sooje valguse kiiri. Eriline tänutunne oli vallutanud enamikus meie hingi, tundsi me põlevat tungi anduda palvusele. Paljastasimegi pead, ning puistasime oma südamed Issanda ette sõnadega, milledes peitus ülistus ja au oma suurele Loojale ja igavesele Isale, aga ka anumist jõu ja väe järele elamiseks Tema le. Palvusest võtsid elavalt osa kõik tornis

olijad. See oli aulisem palvehetk, vist ehk ka esimene, mis siin mõneruutmeetrilise torni pinnal kunagi on peetud. Vend Kraanberg jäädvustas selle ainulaadse koosoleku fotoplaadile. Tutvusime veel varemets leiduvate ruumide ja kiriku jäänustega ning selle järele tegime matka ka ühe kilomeetri kaugusel asetsevale vanale esiisade Paradise linnusele. Linnusemägi asetseb kõrge kallastega jõekäärus ning kasvustunud hiigla pedajatega. Tummalt ja külmalt silmitsesvad üksteist unustatud linnus ja varemeis klooster ning mõlgutavad mõtteid endiste aegade veristest stseenidest.

Kell II pidi algama endises mõisasaalis, mis kuulub nüüd koolile ja seltskondlikele üritusile, vaimulik koosolek. Saal on olemoodi algupärane ning isegi teataval kombel kuulus. Selles saalis olla võimas Vene riigi looja tsaar Peeter I toleaeagset mõisomanikku „õnnitlenud“ samavõimsa pambuskepilöögiga üle turja. Kuidas selline degradeerimine mõjus, pole teada, kuid „lahke valitseja“ andis löödule valupalgaks tähtsa malga, mis olevat sugukonnal eriti hinnatud mälestusesemeks. Kindlasti on selles ruumis korraldatud joominguid ja tantsinguid ning tehtud meie esivanemate üle kurje otsuseid. Nüüd peale eelmiste oli meil, uskliknoortel, pakitsev soov siinsamas kuulutada Jumala õiglast kohut, aga ka kõikidele kehtivat armuevangeliumi. Koosolek algas suure hiline misega. Kloostri rahval ollagi selline harjumus. Vana tähtis tornikell ei löö enam, sest ajalugu on andnud talle igavese puhkuse. Nüüd ümbruskonna kellad käivad ja löövad igaüks omal viisil. Ühes asjas on nad siiski täpselt üksmeelsed: rutata ei pruugi, aega küll!

Meile tegi igatahes see suurt muret, kas tuleb üldsegi kuulajaid või oleme sooritanud oma kuluka matka ilmaaegu. Olu kord sundis veidi õhkama. Aga oodatud tulid tõesti. Tulid ja tulid, kuni saal sai täis. Algasime koosolekuga. Tundus, et nagu ülalt antud inspiratsioonil laulsid mando-

liniivennad vägagi kohase avalaulu: „Mine viinamäele, mine nüüd, kell II ju löönud, mine nüüd — kui kell 12 on löönud, siis sa hiljaks jääd.“ Laululehtedelt üldlaul, vend Uusküla avapalvus, jälle laul mandoliinikoorilt ning kõnelema asusid vennad Kraanberg ja Laks. Sõna oli mõjukas ja tungis kuulajatele südamesse. Oli näha enda sisemusse pöördud vaatega istujaid, kelle minevik kindlasti kerkinud esile ning nõudis revisjoni. Samuti oli ka neid, kes najatusid käele ning lasksid valla pisaraveed. Kõned käsitlesid: „Pea aega kalliks“ ja „Igaviku üllatusi“. Veerandtunnilise vaheaja järele, mil osteti kuukirja „Evangeliumi Kristlast“, algas kohe teine koosolek, sest kohalikkude jutu järele tahta ja jaksata Kloostri rahvas ka kuulata. Teises osas ei olnud pikki kõnesid, vaid rõhk langes peamiselt noorte tunnistustele. Tunnistusi andsid nii õed kui vennad. Igal etteastujal oli öelda midagi head ja armastusväärset elamisest ja käimisest oma Issandaga. Tunnistused olid lühikesed, selgesõnalised, piiblilikud ja imperatiivsed. Vend Dickson murdis lahti tee ning temale järgnesid õed Perman, Kallman, Pomerants-Poom. Hoogsa ja kooskõlalise kokkuvõtte tegi vend A. Ruutsoo. Omas nõtruses olime teinud, mida olime suutnud, kõik muu jäi Jumala hooleks. Kell oli kiirelt juba jõudnud 3-le. Enne äraminekut seadsime endid kiirelt kloostri seinaveerele pildistamiseks ning seejärele viis meid vend Uusküla oma tallu lõunastama. Minek sinna toimus läbi metsadega kaetud maastiku, mis pakkus palju naudingut. Kui kenaks on Jumal loonud nii lihtsad metsatukad ja paigad! Kõikjal esineb aina ilu. Läksime läbi väljade ja ka karjakoplite, kus meid nähes härjad asusid vaenuavaldusena puistama kadakapõõsaid, nii et maa tolmas. Kallale siiski ei tikunud, vist seepärast, et meid oli vastasteks võrratu palju. Hiljem oli meil veelkord pullidega kokkupuutumist, kes vihast ja meeleepahast meile, omavahel hakkasid pusklema ning üksteist tuuseldama, mida

nähes üks vendadest pages kõrgele posti otsa. Võimaliku ohu vältis peremees tubli malgaga. Meie kohale saabudes kaeti lauad, millede ümber istusime keha kinnitama. Ennekuulmatult maitses too lihtne lõunalaud, sest linnast liiga varase väljumise tõttu olid paljud jäänud ilma hommikueineta. Nii oli siis ka isu eeskujulik. Muuseas mõned kurvad südamed olid tulnud Kloostrist ka siia tallu. Need hinged vajasisid eestpalvet. Seda tegi vend Laks avaras aidaruumis. Keegi kallimeelne proua oli kaotanud äkilise surma läbi oma armsa abikaasa. Nüüd viskus ta murest ja leinavalust murtud südamega oma Lunastajariisti alla. On teada, et sellistel eluhetkedel jääb vaid ainsamaks abimeheks Tema. Teine, noorem otsis taga kord olnud, nüüd aga olematut päästmiskindlust, rahu ja rõõmu. Aeg oli nii kaugel, et asusime ooteolukorras tuluõuele, sest kokkuleppe kohaselt pidi buss tulema meile järele kella 6 ja 7 vahel. Ootasime, ootasime, kuid buss ei ei tule ega tulegi. Ilm muutus hämaraks, õhk oli jahe ning ülalt tibus pikkamisi peent vihma, tõestuseks, et on saabunud sügis. Kolisime tagasi tuppa, hellitades lootust, ehk tuleb ometigi. Aga ei ühtigi. Olukord oli tõesti täbar. Mine tea, mis kavatsused võisid olla hingevaenlasel, olime ju rikkumas tema riiki. Kindlasti hüilib ta nüüd oma ihaldatud saagile. Paneb noored vähekogenud vennad-õed pahanduma. Aga ei, meil pahlase tõkestamiseks relvi palju. Haarasime pillid, ning hakkasime laulma. No aeg andis laulda, nii et küll aitas. Kõik see mõjus virgutavalt ja ka rahustavalt. Olla oli imehea. Äkki heliseb telefon. Kõnelusse asub üks kohalik noortest ning avastab huvitava idee, anda kaunid noorte laulud edasi traaditeel kellelegi noorele preilile, kes on üks tõeigatseja. See oli meie elus ainulaadne. Kui hea, et saame igal juhul olla oma Issanda teenistuses. Nüüd tuli vast meile meelde, et üks kohalik noor oli risteedel bussi ootamas juba 2 tundi. Hommikul tulles, buss puistas meid välja Kloost-

Noori Parise varemete torni tipul imellemas ümbruse völu

ri mõisa õuele, nüüd olime aga sealt 4 kilomeetrit eemal Määra külas, mis oli vaid kaudsel viisil teada autojuhil, sellest siis tingitud oligi see ristteele vastumine. Kiirel käel korraldasid vennad omavahel unustatud sõbrale vahikorra-vahetuse. Valvepost oli talust paar kilomeetrit kaugel suure papihuu all. Postile minek-tulek toimus jalgratastel. Igale mehele oli määratud valveajaks 20 min. Ülesandeks: juhul, kui auto tuleb, see siis peatada ja juhatada tallu, kus meie ootasime. Asjakäik arenes aina elamusterikkamaks, üks huvitavam osa järgnes teisele. Sajust vihmutatud vennad aina tulid ja läksid oma postidele, sest osa valvas taluõuel.

Juba võis siin-seal näha närtsinuid, kes norutasid seina najal, või kusagil pingiot-sal. Ka noorusenergiat on lõpp. Öö on uneaeg ja siis pole valvata kerge. „Kui peigmees viibis, siis said kõik uniseks,“ seisab Kirjas. Nüüd endi kogemusest võime tõendada, et see on täpselt nii. Vist 8-as tunnimees R. Kuulbas oli tulemas ühes 4 tundi valvatud sõidukiga, kui taluõue valvurid jooksid tuppa hüüdega: „Valmis panna, tuled on juba metsa taga näha!“ Välkkiirelt olid kotis pillid, noodid ning samal hetkel ka seljas mantlid. Nagu ühe hüpega olime õuel sõiduki ees ja järgmisel minutil selle sees. Ühisõhtupalvuse pidasime igaks juhuks juba ette kell 1/210. Nii

olime kõigiti reisuks ette valmistatud. Ärasõit toimus kell 10.20, kuid enne minekut olime kangesti huvitatud teada saada, miks meid oli üllatatud sellise pika ooteajaga. Selgus, et meie transporteerija oli soovinud teha ühe päevaga kaks tulusat otsa: ühe Tallinnast Kloostrisse, teise Tallinnast Tapa ja tagasi. Tapa reis polla teostunud aga kava kohaselt, ning andnud poolpurjus matuselistega palju seigelda. On tõsiasi,

et suurevõitu suutäis tükib vägisi suud rebestama.

Tagasisõit toimus ülimalis meeleolus, kuni kloppida sai üsna ohtralt. Aga mis sellest, sest elutee on ikka täis ebaõnnestumisi ja raskusi. Kohale saabusime kesköösi k.12.

Peale kõike võlgname Issandale südamlikumat tänu, kes võimaldas meile sellise värviküllase misjonimatka. Arvatavasti säilib see noorte mälestusis kaua.

Rein Ruutsoo

Kui mööduvad esimesed õnnistused

1. Kun. 17, 2—16.

„Ja Jehova sõna sai tema kätte.“

Teed õnnistustele algavad Jumala sõna juurest, mis on ilmunud igale eri viisil. Mõnele on ilmunud Jumala tee eluraskustes, õnnetustes, mis kõuekärgatusena on toonud kaasa kartust surma ja igaviku ees. Teistele on rääkinud Püha Vaim ainult kauge tähe vilkes või koltunud lehe languses sügisööl. Jumal oskab rääkida kõvasti ja vaikselt, kuid alati nii, et see ulatuks meieni. Sõnad, mis rääkis Jumal Eliale, on kehtivad meilegi, kui tahame kätte saada jumalikke õnnistusi.

„Mine siit ära ja pööra ennast hommiku poole.“

Esimene samm õnnistuste poole oli lahkumine paigast, kus oli jumalavallatus ja võõrajumala teenistus viinud inimesed hingeliselt ja lõpuks ihuliseltki vastu hävingule. Meie jätsime maailma ja patu. Meid ei köitnud enam maailma pöud ja tühjus, mis ei andnud midagi. Ilus oli lahkuda kõigest kaduvast ja pöörata silmad hommiku — igavese hommiku poole. Nii oodatuks sai Jeesuse tulemine, sest Tema viib meid koju — ära siit, kus oleme võõrad, rändurid.

„Ja ole varjul... jõe ääres.“

Keegi ei ole rohkem varjatud kiusajate eest, nälja ja janu eest, kui esimeses armastuses elav usklik, kelle süda pestud puhtaks Talle veres — kes ootab igatsusega suurt hommikut ja on varjul eluallika juures.

„Ja sa pead jões jooma.“

Õnnistused pole ainult kuulamiseks ja arutlemiseks, vaid kosutamiseks. Kui tahad

elada ja areneda, siis — joo! See on Jumala nõue. Joo eluett kummardudes, alandudes, küsimata, mida teevad teised, need 7 000, kes pole Paali ette kummardunud. Sina joo, kui teised on kaugel põuas, tühjuses.

„Ja taläks... ja jäi elama Kriti jõe äärde.“

Ilus ja ülevoolav elu õnnistuste-jõe ääres esimestel aegadel. Kõige armetumad kõned olid nii tuumakad ja sütitavad. Palved nii soojad ja kaasakiskuvad. Kõige ilusamad ja sõbralikumad olid inimesed esimestel aegadel. Iga pilveviirg ja tuulepuhang rääkisid meile suurest Jumalast, kelle õnnelikud lapsed tohime olla. Suur on see, mida tunneb ja läbi elab usklik esimestel aegadel.

„Ja see sündis aasta pärast, et jõgi ära kuivas.“

Elias märkas, et see sulisev ja kristalne vesi hakkas vähenema. Viirastustena kerkisid kuivavast jõest rohelised ja inetud kivid, millede säälolust polnud Elial enne aimugi. Kui õnnistustejõgi jätab oma kohina ja hakkab vaid nirisema, siis tulevad säält välja mitmetele ehmatuseks kivid, saades komistusekski nõrkadele jalgadele. Oh kui palju pingutust ja kummardust nõuab nüüd jõest joomine. Eliale saavad osaks ikka uued üllatused. Ehmatudes märkab, et ümbrus on muutunud kollaseks. Palju tuska toob see hinge, kui näeme, et ümbrus, sõbrad ja tuttavad ei ole enam nii südamlikud ja hääd, kui alguses paistis. Kõik on koltunud, puud ja põõsad raagus. Ta ei ole enam varjatud. Ahne himudemadu lookleb keset teed ja kaugemal näitab hambaid vale ja pettusere-

bane. Tuul, mis enne oli nii sõbralik ja pehme, on nüüd muutunud nii valusaks ja kondiseks. Pea kohal tiirleb nälginud kull ja kaugelt kostaks kui hirve kisa. Kas kõik on otsas? Kuidas kuivas see nii palju pakkuv jõgi? Miks on põhjas vaid muda?

Palju on nutjaid möödunud õnnistuste jõgede kaldail, mis juba ammu kuivanud. Mõeldakse, räägitakse ja elataksegi möödunud õnnistustes seni, kui saabub surm ja jagab hingetu keha röövikuile. See on olnud nende saatust, kes pole kuulnud Jumala häält, mis on öelnud juba enne kriisiaega:

„Võta kätte, mine Sarepta.“

Küll Jumalal on oma lastega imelikud teed. Ta ootab kui ema esimeste abitute aegade möödumist, et siis sülest maha panna. On saabunud aeg, kus laps peab võtma jalad alla ja ise astuma, või ei tule üldse temast midagi.

Sarepta on sulatusahi, kus saab avalikuks, millised oleme tõelikult. Säälgub: Miks pöördusime? Mida igatseme? Kas hingelisi tundeid või tegelikku äraantud elu Jumalale,

Sarepta elu on näilikult kehv, kuid rikas seepoolest, et säälg hoitakse hing nälja eest. On see meie mõte, siis saab elu sääs armsaks.

Nüüd algab elu, kus peab leppima vähesega, kuid kõik ära kasutama. Säälg palume ühes Eliaga „pisut vett“, mitte külluses voolavaid jõgesid, sest tähtsaks on meile saanud iga tilk eluveest — ka siis, kui selle andjaks on vaene naine.

Elame üle selle saladuse, et Jumala arm ei lõpegi ära, kui Kriti jõgi kuivas ühe aastaga. Las kaovad tunnete veed — VAIMU ÕLI EI LÕPE seda TARVITADES, seni, kui avanevad taas taevad.

(Lühend varem peetud kõnest.)

Suurte ütlusi

noorile loosungeiks.

Jeesuse teenimine on minu elukutse.

Jeesuse tahe on mu elu seadus.

Jeesuse ligiolu on mu elu rõõm.

Jeesuse ülistamine on mu elu kroon.

Eva von Thiele-Winckler

Ma ei aseta oma usaldust ühegi inimese peale maapeal, ka mitte iseendale, ei mu oskusele, omandile, vagadusele ega muule, mida võin omada. Ma asetan oma usalduse ainuüksi nähtamatule, igavesele Jumalale, kes on loonud taeva ja maa, ja kes on üksi üle kõige loodu.

Luther.

Hind 25 senti